

Aan:

Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen

Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand

Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw.

Beste Bart, Ben en Hilde,

Ik ben *lerares basiseducatie*. Ik geef *Nederlandse les* aan laaggeletterde, volwassen nieuwkomers en ik maak me grote zorgen. Elke dag probeer ik onze cursisten vaardigheden bij te brengen die ze nodig hebben om zich sterker te voelen in hun rol als ouder, om te kunnen babbelen met de burens, om instructies te begrijpen op de werkvloer of om vrijwilligerswerk te doen. Mijn job is ontzettend waardevol en dankbaar, maar ook enorm uitdagend. Ik was daarom blij dat het nieuwe inburgeringsdecreet zou geschreven worden door een 'minister van Samenleven'. Ik hoopte de hefbooms te vinden om onze cursisten nog beter te kunnen helpen bij een volwaardige deelname aan de samenleving. Helaas zie ik veel extra drempels voor onze cursisten.

Ten eerste ben ik er bezorgd over dat cursisten moeten betalen voor hun inburgeringstraject. Zowel voor de cursus Nederlands als tweede taal (NT2) als voor de cursus Maatschappelijke Oriëntatie (MO) zullen ze vanaf 2022 een som geld moeten neertellen. En dit in een context waarin sommige cursisten hun vervoer naar de les niet kunnen betalen, ze afhankelijk zijn van voedselbedeling en hun facturen blijven openstaan. Voor veel cursisten creëert dat nog meer kopzorgen die het aanleren van een nieuwe taal in de weg staan. De kostprijs zal ook veel gemotiveerde nieuwkomers afschrikken die nu vrijwillig naar de les komen. Dat kan toch niet de bedoeling zijn?

Een tweede grote drempel zijn de gestandaardiseerde testen waarvoor cursisten moeten slagen. Het dagelijks leven voor analfabeten anderstaligen zit al boordevol testen: een oudercontact, een treinticket kopen aan een automaat, een adreswijziging doorgeven bij de gemeente of een sollicitatiegesprek bij een werkgever. Het is mijn taak om cursisten voor te bereiden op die uitdagingen van de samenleving. Ik wil mensen via mijn lessen het vertrouwen geven zodat ze stapje voor stapje groeien. Ik probeer hen net te doen inzien dat elke uitdaging die ze zelfstandig aangaan, hoe klein ook, een overwinning is. Dat is de essentie van mijn job. Hen voorbereiden op een gestandaardiseerde test, een momentopname, is dat niet. Bovendien laten jullie hen betalen voor die testen en zelfs voor een herkansing als ze niet geslaagd zijn. Laaggeletterd zijn op zich is in deze digitale tijd een grote handicap. Mensen hiervoor extra laten betalen, is onrechtvaardig.

Ten derde ben ik bezorgd over het feit dat jullie de lat hoger willen leggen. Jullie verwachten van een deel van de inburgeraars een hoger niveau van het Nederlands (B1 in plaats van A2 nu). Het gaat volgens mij niet om het aanbieden van een extra leerkans, maar het wordt een vereiste, een lat waar iedereen over moet. Dat is een onnodige verharding van het huidige beleid. Ik zie dagelijks cursisten in mijn klas die nooit naar school zijn geweest. Kunnen jullie je inbeelden welke stappen zij moeten doorlopen om enigszins klaar te staan voor het dagelijks leven en de arbeidsmarkt?

Beste ministers,

Ik ga ervan uit dat jullie echt de ambitie hebben om te bouwen aan een sterkere en meer inclusieve samenleving waarin iedereen mee kan. Het inburgeringstraject zoals het nu op tafel ligt, zal daar niet toe bijdragen, integendeel. Wat nieuwkomers nodig hebben is een gratis en kwalitatief aanbod van taallessen, gericht op de dagelijkse communicatienoden en met realistische doelstellingen. Als

lesgever wil ik daarin jullie grootste partner zijn. Vertrouw op mijn expertise en ervaring. Geef me de ruimte om mijn job te doen, zodat ik onze cursisten de veilige en krachtige leeromgeving kan bieden die ze nodig hebben om vooruitgang te maken. Leg de lat voor mij als lesgever gerust hoog, maar stop met het steeds verhogen van de lat voor onze cursisten. Een lat die hen als een zwaard van Damocles boven het hoofd hangt en hen zoveel druk oplegt dat ze het leerproces ondermijnt. Wie wil leren, moet zich in de eerste plaats veilig voelen.

Laat ons gaan voor de positieve weg en volop investeren in het creëren van een veilige springplank, zodat elke cursist vol vertrouwen en op eigen tempo in het Nederlands de samenleving in kan springen. Mijn deur staat altijd open voor een gesprek.

Warme groeten